

Una sofisticada operació d'enginyeria salvarà la Torre del Fang del TAV

El túnel passarà just per sota d'una part d'aquesta masia del Clot, del segle XIV, que al final no s'haurà de moure de lloc

ANNA BALLBONA. Barcelona

Adif farà una complexa operació d'enginyeria per salvar la masia de la Torre del Fang, situada al Clot, perquè no sigui objecte de cap afectació pel pas del tren d'alta velocitat (TAV) i tampoc s'hagi de moure de lloc. El túnel del TAV passa just per sota de dues façanes d'aquesta masia, que data del segle XIV i és un element representatiu del barri del Clot. El gestor ferroviari es gastarà 4,3 milions d'euros en l'operació per protegir-la, els detalls de la qual va donar a conèixer ahir. Els veïns, primer, i després l'Ajuntament, van pressionar perquè es preservés. Tot i el seu valor històric, la masia, on fins fa un mes hi havia el centre de normalització lingüística i el de recursos pedagògics del districte, té un aspecte força degradat, amb nombroses pintades a les façanes.

La sofisticada operació que ha dissenyat el gestor ferroviari Adif, encarregat de les obres del TAV, per protegir la Torre del Fang començarà aquest mes de febrer i durarà sis mesos. La masia, el principal element històric que conserva el barri del Clot, és a la confluència dels carrers Espronceda i Mallorca, just al mig d'on ara s'estan fent les obres del TAV.

+ La Torre del Fang, amb les obres del TAV just al costat. Foto: JUANMA RAMOS

L'operació, que costarà 4,3 milions d'euros (1,1 milions més del que costava el primer projecte per preservar la masia), és espectacular. Té algunes similituds amb l'operació feta a la plaça de les Arenes, cirurgia fina al subsòl de l'edifici: pantalles, pilotatge i micropilotatge i la construcció d'una llosa, a més de la instal·lació d'unes bigues. L'excavació del túnel just per sota de la masia es farà amb un sistema específic i diferent del de la resta del tram, per reduir possibles afectacions. També s'ha previst un complet sistema d'auscultació i seguiment de la situació de la masia.

Inicialment el projecte plantejat per protegir-la preveia desmuntar les dues façanes afectades pel TAV, per després tornar-les a muntar. Fins i tot en algun moment s'havia pensat a guardar només les dues façanes de més valor i tornar-les a posar en un altre punt del barri. El pou d'entrada de la tuneladora es va allunyar de la masia respecte al projecte inicial. Això i les converses entre Adif, l'Ajuntament i els veïns van propiciar aquest nou projecte. «Evitem una afectació severa a l'edifici i el recuperem per a la ciutat», va destacar Antonio González, president d'Adif.

La masia està catalogada com a bé cultural d'interès local. Els seus principals elements decoratius són dels segles XV i XVI. Tot i així, l'aspecte exterior, sobretot a les façanes de la part del darrere, és visiblement degradat. Abans que comencessin les obres del TAV, els indigents que s'aplegaven al costat del pont proper a la masia hi havien fet algunes destrosses. Fins fa un mes era la seu de les dependències del centre de normalització lingüística i del centre de recursos pedagògics del districte.

La reivindicació del seu valor la va encapçalat l'associació de veïns del Clot-Camp de l'Arpa. Després ERC va forçar la creació a l'Ajuntament d'una comissió que vetllés per la seva preservació. Ahir, probablement de manera simptomàtica, el tinent d'alcalde d'Urbanisme de l'Ajuntament, Ramon García-Bragado, va afirmar erròniament que fins ara el que hi havia hagut a la masia era l'Arxiu Històric de Sant Martí. El que sí que s'havia plantejat, en canvi, era instal·lar-hi en el futur aquest arxiu. Ahir ERC va aplaudir aquest projecte d'Adif i va reclamar que una comissió amb tots els partits i els veïns segueixi l'avanç d'aquestes obres.

LA SAGRADA FAMÍLIA

El president d'Adif va voler exhibir ahir concòrdia amb el patronat de la Sagrada Família, que s'oposa al pas del TAV pel carrer Mallorca. Va afirmar que tenen unes «relacions correctes» i «un interès comú per no generar afectacions» al temple. Segons González, la situació no

està paralitzada i estan en espera dels resultats que ha d'aportar un estudi que prepara una empresa externa, uns resultats que va assegurar que acataran.

D'altra banda, González va donar a conèixer que ja han revisat 2.401 habitatges dels 2.500 censats que es troben al llarg del tram dels carrers Mallorca, Provença i un petit tros de l'avinguda Diagonal per on passarà el TAV. Les revisions a les façanes ja han acabat i només queda fer un 14% de les inspeccions a les zones comunes dels edificis.

Les obres previstes pel 2009

Febrer- Inici de les obres per protegir la Torre del Fang

- Comença la instal·lació del pou de ventilació al carrer Padilla, que acabarà a l'octubre

Juny - Acaben les obres del pou de ventilació al carrer Trinxant

Juliol - Inici de les obres per fer el pou de ventilació al carrer Roger de Flor. Acabaran la primavera del 2010

Setembre - Entrada de la tuneladora, que començarà a perforar entre els carrers Mallorca i Biscaia

Octubre - Inici del pou de ventilació a la rambla Catalunya, que acabarà el juny del 2010

Les obres avancen

Les obres del TAV avancen a bon ritme o, com a mínim, al ritme adequat per mantenir el calendari previst. Així ho va assegurar ahir el president d'Adif, Antonio González, que manté la previsió que el mes de setembre que ve la tuneladora començarà a perforar el túnel del TAV que passarà pel centre de Barcelona. Abans, però, s'han de fer tot de treballs previs, que és el punt on ara mateix estan les obres. És el cas de les obres per habilitar els pous d'entrada de la tuneladora, que s'estan fent des del mes d'agost passat a la Sagrera i el Clot. A més, s'ha de fer la instal·lació dels deu pous per a sortides d'emergència del túnel. D'aquests, cinc tindran també la funció de pous de ventilació i verificació de l'avanç de la tuneladora. La obres per fer els pous de ventilació ja han començat en el tram ara afectat per les obres, al Clot, i seguiran al llarg d'aquest any i el següent.

El mes de febrer es començaran a instal·lar les pantalles al carrer Mallorca, per formar el fals túnel per on haurà d'avançar la tuneladora fins que, a la cruïlla d'aquest carrer amb Biscaia, s'iniciï la perforació pròpiament del túnel.

El túnel entre Sants i la Sagrera té 5,6 quilòmetres de longitud i, d'aquests, 4,8 es perforaran amb tuneladora. La resta es farà mitjançant el sistema de fals túnel entre pantalles.

Menys afectació a Sants

El gestor ferroviari Adif va anunciar ahir que la continuació de les obres del TAV a Sants, per fer avançar l'alta velocitat cap al centre de Barcelona, tindran menys afectació de la que s'havia previst inicialment. No és una acció de construcció del túnel, sinó d'adaptació a la situació de les vies. A l'estació de Sants, s'hauran de fer unes obres per resituar uns pilars que quedaven afectats precisament per la sortida de les vies que donen servei a l'alta velocitat en direcció cap a la Sagrera.

L'operació en un primer moment havia d'afectar, en superfície, la plaça dels Països Catalans i els carrers Tarragona i Numància (aquest en la seva confluència amb Provença i l'avinguda Roma), amb els consegüents talls de trànsit que hagués provocat. Finalment, però, Adif va anunciar ahir que totes les tasques les portarà a terme de manera interna, sense afectar la circulació en superfície. Així, en lloc d'aixecar la *tapa* de l'estació que dona al carrer –per dir-ho de manera gràfica– l'operació es farà posant-hi una rampa d'accés a l'interior i aprofitant la certa flexibilitat que té la llosa que cobreix les vies. Es posaran en solfa uns potents gats elèctrics que permetran canviar l'actual configuració de pilars que sostenen el sostre de l'estació de Sants en aquest tram. S'ha de tenir en compte que aquesta operació no es farà, com a mínim, fins l'any que ve. Segons va explicar ahir Adif, aquesta operació serà similar a la que ja es va portar a terme a la plaça Peiró, a l'altra banda de l'estació de Sants.

